

První nálezy podzemního střevlíčka *Parazuphium chevrolatii chevrolatii* (Laporte, 1833) v České republice

The first records of the subterranean ground beetle Parazuphium chevrolatii chevrolatii (Laporte, 1833) in the Czech Republic

Ondřej Konvička¹, Jan Habarta² & Květoslav Resl³

¹ Kúty 1959, CZ-760 01 Zlín, Czech Republic; e-mail: brouk.vsetin@centrum.cz

² Velká nad Veličkou 854, CZ-696 74 Velká nad Veličkou, Czech Republic; e-mail: habartajan@seznam.cz

³ Šumice 299, CZ-687 31 Šumice, Czech Republic; e-mail: kvetoslav.resl@tiscali.cz

Key words: Carabidae, faunistics, Harpalinae, light attraction, southeastern Moravia, Zuphiini

Klíčová slova: Carabidae, faunistika, Harpalinae, jihovýchodní Morava, světelná přitažlivost, Zuphiini

ABSTRACT

First records of subspecies of the subterranean ground beetle *Parazuphium chevrolatii chevrolatii* (Laporte, 1833) is reported from the Czech Republic for the first time. Male and female were found at light during warm nights in August 2023 in two localities (Kunovice, Velká nad Veličkou) in southeastern Moravia region.

ABSTRAKT

Z České republiky jsou uvedeny první nálezy poddruhu střevlíčka *Parazuphium chevrolatii chevrolatii* (Laporte, 1833). Samec a samice byli odchyceni na světlo během teplých nocí v srpnu 2023 na dvou lokalitách (Kunovice, Velká nad Veličkou) na jihovýchodní Moravě.

ÚVOD

Střevlíček *Parazuphium chevrolatii* (Laporte, 1833) žije v půdě, k čemuž je mimo jiné přizpůsoben zploštělým tělem a dlouhými hmatovými brvami. Životní prostředí v podzemí se promítlo i v depigmentaci kutikuly a ve zmenšení očí (SERES et al. 2014). U *P. chevrolatii* je

v současné době rozlišováno šest poddruhů (HUBER & MARGGI 2017). Ze střední Evropy byly dosud známy dva poddruhy. *Parazuphium chevrolatii rebli* Hůrka & Pulpán, 1981 je považován za endemita České republiky, kde byl nalezen pouze v Českém středohoří (HŮRKA 1996; FARKAČ & HÁVA 2003). Ve střední Evropě žije ještě poddruh *Parazuphium chevrolatii praepannonicum* (Endrödy-Younga, 1958), jehož výskyt byl publikován z Maďarska a Slovenska (HŮRKA 1996; SERES et al. 2014; HUBER & MARGGI 2017).

V této práci uvádíme první nálezy nominálního poddruhu *Parazuphium chevrolatii chevrolatii* (Laporte, 1833) z České republiky. Taxon *P. chevrolatii chevrolatii* je široce rozšířen a dosud byl znám z jižní a jihovýchodní Evropy (Bulharsko, Francie, Chorvatsko, Itálie, Portugalsko, Rumunsko, Řecko, Španělsko) a z Blízkého východu (Írán, Izrael, Kypr) (HUBER & MARGGI 2017).

Středoevropské poddruhy *P. chevrolatii praepannonicum* a jsou *P. chevrolatii rebli* jsou brachypterní, kdežto u nominálního poddruhu *P. chevrolatii chevrolatii* se vyskytují i makropterní jedinci (SERES et al. 2014).

Faunistické čtvrtce u lokalit nálezů jsou uvedeny dle prací NOVÁK (1989) a ZELENÝ (1972).

VÝSLEDKY

Moravia mer. or.:

Kunovice (6970), 49°2'21,4"N 17°27'44,5"E, 19. VIII. 2023, 1M, odchyt na světlo na zahradě rodinného domu (světelný zdroj: 160W směsná výbojka), O. Konvička lgt. et coll., K. Resl det., P. Moravec revid.

Obr. 1. Samec *Parazuphium chevrolatii chevrolatii* (Laporte, 1833) z lokality Kunovice (Česká republika) (fotografie A. Sedláček).
Fig. 1. Male of *Parazuphium chevrolatii chevrolatii* (Laporte, 1833) from the locality Kunovice (Czech Republic) (photograph A. Sedláček).

Velká nad Veličkou (7171), 48°53'3,5"N, 17°30'54"E, 1F, 17. VIII. 2023, odchyt na světlo na balkóně bytového domu (světelný zdroj: 18W UV zářivková trubice), J. Habarta lgt. et coll., K. Resl det., P. Moravec revid. Jedná se o první nálezy nominálního poddruhu *P. chevrolatii chevrolatii* v České republice a ve střední Evropě.

Oba nálezy pocházejí z odchytu na světelný zdroj během dvou velmi teplých nocí, a to ze dvou míst jihovýchodní Moravy vzdálených od sebe cca 18 km vzdušnou čarou. Plně vyvinutá křídla jsou pod krovkami dobře patrná. Makropterní jedinci umožňují nominálnímu poddruhu větší disperzi do okolí a kolonizaci nových lokalit, což naše nálezy plně potvrzují. Uvedené nálezy mohou představovat začátek expanze taxonu dále na sever.

PODĚKOVÁNÍ

Rádi bychom poděkovali Lukáši Spitzerovi (Vsetín) a recenzentům Petru Veselému (Praha) a Pavlu Voničkovi (Liberec) za podnětné připomínky k textu. Pavlu Moravcovi (Litoměřice) děkujeme za zrevidování determinace a Aleši Sedláčkovi (Hranice) za zhotovení fotografie.

LITERATURA

- FARKAČ J. & HÁVA J. (2003): Faunistic records from the Czech Republic – 162. Coleoptera: Carabidae. *Klapalekiana*, 39: 127.
- HUBER C. & MARGGI W. (2017): tribe Zuphiini Bonelli, 1810, pp. 835–838. In: LÖBL I. & LÖBL D. (eds): *Catalogue of Palaearctic Coleoptera. Volume 1: Archostemata – Myxophaga – Adephaga. Revised and Updated Edition*. Brill, Leiden/Boston, i–xxxiv + 1443 pp.
- HŮRKA K. (1996): *Carabidae České a Slovenské republiky. Carabidae of the Czech and Slovak Republics*. Kabourek, Zlín, 565 pp.
- NOVÁK I. (1989): Seznam lokalit a jejich kódů pro síťové mapování entomofauny Československa. [Check-list of localities and codes for grid mapping of entomofauna of Czechoslovakia]. *Zprávy Československé Společnosti Entomologické při ČSAV*, 25: 3–84.
- SERES G., ROMSAUER J. & MERKL O. (2014): Rediscovery of *Parazuphium chevrolatii praepannonicum* in Hungary (Coleoptera: Carabidae). *Folia Entomologica Hungarica*, 75: 15–19.
- ZELENÝ J. (1972): Návrh členění Československa pro faunistický výzkum. (Entwurf einer Gliederung der Tschechoslowakei für Zwecke der faunistischen Forschung). *Zprávy Československé Společnosti Entomologické při ČSAV*, 8: 3–16.